

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
(повне найменування вищого навчального закладу)
Кафедра вікової та педагогічної психології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 05 Психологія освітньої діяльності

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність **014 Середня освіта (Географія)**
(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма **«Середня освіта (Географія)»**

Освітній ступінь **магістр**
(бакалавр/магістр)

Інститут, факультет, відділення **Психолого-природничий факультет**
(назва інституту, факультету, відділення)

2020 -2021 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «*Психологія освітньої діяльності*» для здобувачів освітнього ступеня *магістр* галузі знань *01 Освіта/Педагогіка* спеціальності *014 Середня освіта (Географія)* за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Географія)».

Мова навчання: українська.

Розробник: *Созонюк Ольга Степанівна, кандидат психологічних наук, доцент*

Робоча програма затверджена на засіданні **кафедри вікової та педагогічної психології.**

Протокол №12 від «31 » серпня 2020 року

Завідувач кафедри

проф. Р.В. Павелків

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією психолого-природничого факультету.

Протокол №4 від «2» вересня 2020 року

Голова навчально-методичної комісії

доц.Сяська І.О.

©О С.Созонюк, 2020 рік

©РДГУ, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	За вибором	
Модулів –1	Спеціальності <u>014 Середня освіта</u> <u>(Географія)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів –3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин –90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2, самостійної роботи студента –3	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
	Вид контролю: <i>залік</i>		
Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін відповідно до освітньої програми			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальний курс «Психологія освітньої діяльності» призначений для магістрантів, що спеціалізуються у відповідних освітньо-професійних напрямках і майбутня фахова діяльність яких вимагає оволодіння психологічними знаннями, вміннями та навичками, що стосуються успішного функціонування сучасної системи освітньої діяльності. Дисципліна включає в себе матеріал, зміст якого розкриває психологічні передумови забезпечення ефективності сучасної освітньої діяльності, оптимізації реалізації навчально-виховного процесу у новій українській школі.

Навчальна програма враховує те, що магістранти – майбутні педагоги, викладачі – повинні володіти знаннями психологічних засад ефективного здійснення процесів навчання і виховання у новій українській школі, чітко

розуміти відмінності між педагогічними та психологічними аспектами життєдіяльності закладів освіти, уміти виділяти психологічні механізми впливу соціально-економічних, історичних, соціально-культурних умов, у яких функціонує сучасна школа, на перебіг навчально-виховного процесу у цьому закладі.

Мета курсу «Психологія освітньої діяльності»: забезпечити загальну теоретичну підготовку магістрантів у галузі психології нової української школи, яка слугуватиме основою для їхньої практичної роботи, що пов'язана з викладацькою діяльністю.

Завдання вивчення дисципліни:

1. Оволодіння глибинними знаннями загальних засад і теоретичних основ психології освітньої діяльності.
2. Сприяння розвитку творчого потенціалу магістрів в процесі освоєння даного курсу та набуття психологічних компетентностей управління особистісним розвитком.
3. Становлення особистісної позиції в аналізі та оцінюванні професійно-педагогічної діяльності.
4. Усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців.
5. Усвідомлення психологічних особливостей науково-педагогічної діяльності та шляхів її опанування.

Очікувані результати навчання

Знати:

- психологічні основи організації освітньої діяльності та сучасні стратегії і моделі професійної освіти;
- об'єктивні зв'язки навчання, виховання і розвитку особистості в освітньому процесі та соціумі;
- предмет, цілі, специфіка, види, властивості, структура та функції освітньої діяльності.

Уміти:

- вільно орієнтуватися у сучасних психологічних теоріях педагогічної діяльності, професійних поняттях;
- дослідити психологічні закономірності в динаміці професійної та особистісної сфери педагогів;
- застосовувати різні психологічні способи і прийоми для активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- проводити порівняльний аналіз психологічного забезпечення та вимог до діяльності педагога з позицій основних концепцій розвитку і навчання.

Володіти:

- методикою, формами і методами контролю якості освітньої діяльності;
- навичками культури розумової праці і самоосвіти;
- прийомами організації та проведення психолого-педагогічної експертизи освітнього середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими програмними компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії;

ЗК 4. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми, застосовувати знання на практиці;

ЗК 6. Здатність працювати автономно та в команді;

ЗК 8. Здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 13. Здатність створювати рівноправну, справедливу і доброзичливу атмосферу, що сприяє навчанню усіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 15. Застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та майбутнього професійного самовизначення учнів, готувати їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ПРН 16. Уміти діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю, формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, організувати співпрацю учнів та їх ефективну роботу в команді, визначати оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологічні основи педагогічної діяльності

Тема 1. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз

Предмет, завдання і зміст курсу «Психологія освітньої діяльності». Цінності і цілі освіти. Освіта як система, процес і результат. Зміст освіти. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз.

Тема 2. Психологічні основи організації освітньої діяльності

Основні психологічні концепції розвитку і навчання (біхевіоризм, гештальтпсихологія, психоаналіз, гуманістична психологія, когнітивізм). Основи психологічної компетентності вчителя. Психологічні закони і закономірності процесу навчання. Організаційні вміння і психологічна компетентність педагога. Управління та дисципліна в освітньому процесі.

Тема 3. Професійна мотивація педагогічної діяльності

Мотиви вибору педагогічної професії і формування педагогічної спрямованості. Адаптація до професії і педагогічна майстерність. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності. Мотиви та мотивація навчання. Природні передумови педагогічної професії. Індивідуально-психологічні передумови професіоналізму і майстерності в педагогічній діяльності. Поняття психологічних здібностей. Професійно і соціально

значущі якості особистості педагога. Психологія професійної педагогічної толерантності.

Тема 4. Психологічні складові успішності, результативності та якості педагогічної діяльності

Поняття успішності та ефективності педагогічної діяльності. Рівні продуктивності педагогічної діяльності. Успішність і розвиток самосвідомості і «Я-концепції». Особливості переживання особистісних досягнень у педагогічній діяльності. Види критеріїв оцінювання успішності і професіоналізму педагога.

Змістовий модуль 2. Психологічні особливості навчальної діяльності

Тема 5. Психологія навчальної діяльності у закладах професійної освіти

Загальні психологічні особливості навчальної діяльності у закладах професійної освіти. Структура навчальної діяльності. Психологічні компоненти.

Тема 6. Професійні кризи

Психологія професійної діяльності педагога: криза і розвиток. Вплив професії на поведінку і особистість педагога, розвиток професійних стереотипів, агресія, стреси і феномен емоційного вигорання. Причини зниження рівня особистісно-професійного розвитку педагога на різних вікових етапах.

Змістовий модуль 3. Психологічна культура у педагогічній діяльності

Тема 7. Психологія педагогічної творчості

Методи та прийоми стимулювання творчої активності учнів. Використання завдань психологічної діагностики для творчого розвитку учнів. Засоби діагностики творчих можливостей учнів та творчої педагогічної діяльності викладача. Психологія педагогічної імпровізації.

Тема 8. Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі

Саморегуляція як цілісна система, функціональна структура, основні компоненти. Індивідуально-типологічні особливості саморегуляції. Методи емоційної саморегуляції педагога. Причини міжособистісних конфліктів у освітньому середовищі та шляхи їх подолання.

Тема 9. Психологічні основи освітніх технологій

Поняття освітньої технології. Різноманіття підходів до розуміння освітньої технології. Структура освітньої технології. Критерії ефективності освітньої технології. Психологічні основи традиційних та інноваційних форм організації навчальної діяльності.

Тема 10. Психологічна компетентність педагога

Сутність, зміст та структура психологічної компетентності педагога. Вплив психологічної компетентності на ефективність педагогічної діяльності. Арсенал психологічних ресурсів для запобігання професійних деформацій і розчарування у педагогічній діяльності.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Психологічні основи педагогічної діяльності													
Тема 1. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз	7	2				6	9	1					8
Тема 2. Психологічні основи організації освітньої діяльності	9	2	2			10	14	1	1				12
Тема 3. Професійна мотивація педагогічної діяльності	9	2	2			6	9		1				8
Тема 4. Психологічні складові успішності, результативності та якості педагогічної діяльності	7	2				10	13						13
Усього за I модуль	32	8	4			32	45	2	2				41
Змістовий модуль 2. Психологічні особливості навчальної діяльності													
Тема 5. Психологія навчальної діяльності у закладах професійної освіти	12	2				5	8		1				7
Тема 6. Професійні	14	2	2			6	9		1				8

кризи												
Усього за II модуль	26	4	2			11	17		2			15
Змістовий модуль 3. Психологічна культура у педагогічній діяльності												
Тема 7. Психологія педагогічної творчості	7	2				7	13		1			12
Тема 8. Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі.	9	2	2			3	5		1			4
Тема 9. Психологічні основи освітніх технологій	9	2	2			2	5					5
Тема 10. Психологічна компетентність педагога	7	2				5	5					5
Усього за III модуль	32	8	4			17	28		2			26
Усього	90	20	10			60	90	2	6			82

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Психологічні основи організації освітньої діяльності.	2
2.	Професійна мотивація педагогічної діяльності.	2
3.	Професійні кризи.	2
4.	Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі.	2
5.	Психологічні основи освітніх технологій.	2
	Всього	10

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		де нна	зао чна

1	<p>Тема 1. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз</p> <p><i>Опрацювати основні нормативні документи, які санкціонують діяльність ЗВО:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закон України «Про вищу освіту» 2. Закон України «Про освіту» 	3 3	4 4
2	<p>Тема 2. Психологічні основи організації освітньої діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Підготувати реферат на тему: «Психологія педагогічного впливу» 2. Використовуючи психологічну літературу, розкрити соціально-психологічний портрет сучасного студента 	5 5	6 6
3	<p>Тема 3. Професійна мотивація педагогічної діяльності</p> <p>На основі опрацювання літератури виконати такі практичні завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізувати форми спільної активності, що виявлялися у Вашій групі, оцінити їхню ефективність. 2. Підготувати реферат на тему: «Характеристика студента як суб'єкта учіння» 	3 3	4 4
4	<p>Тема 4. Психологічні складові успішності, результативності та якості педагогічної діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти модель творчої особистості фахівця: <ol style="list-style-type: none"> а)щодо професійної діяльності; б)щодо ставлення до інших людей; в)щодо самого себе. 2. Порівняти формальні і неформальні шляхи професійного самовдосконалення. 3.Вказати шляхи вузької спеціалізації і розробити умови широкої освіченості і культури. 	4 3 3	5 4 4
5	<p>Тема 5. Психологія навчальної діяльності у закладах професійної освіти</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Охарактеризувати сучасні моделі навчання студентів в порівнянні з характеристикою авторитарної моделі. 2. Довести, що системо твірним чинником безперервної освіти виступають її цілісність, тобто глибока інтеграція всіх підсистем і процесів професійної освіти. 	2,5 2,5	3 4
6	<p>Тема 6. Професійні кризи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Написати тези «Синдром професійного вигорання педагога» 2. Обґрунтувати, чому навчально-професійна діяльність є провідною у студентському віці. 	3 3	4 4
7	<p>Тема 7. Психологія педагогічної творчості</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Підготувати реферат на тему: «Педагогічні здібності та 	4	6

	вміння» 2.Обґрунтувати, чому творчий потенціал особистості залежить від її морального потенціалу	3	6
8	Тема 8. Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі. Охарактеризувати шляхи конструктивного подолання барерів і вирішення конфліктів у педагогічній взаємодії «викладач-студент»	3	4
9	Тема 9. Психологічні основи освітніх технологій Опрацювати Наказ МОіНУ Про затвердження Положення про експертизу психологічного і соціологічного інструментарію, що застосовується в навчальних закладах Міністерства освіти і науки України	2	5
10	Тема 10. Психологічна компетентність педагога 1. Написати анотацію на статтю Довженко Л.В. «Особливості використання студентами механізмів психологічного захисту». Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. / кол. авт. – К. : Інститут інноваційних технологій і змісту освіти, 2007. – Вип. 50. – С.76-81. 2. Розробити програму заходів щодо підвищення рівня психологічної культури здобувачів освітнього ступеня	2 3	3 2
	Всього	60	82

7. Індивідуальні завдання

Орієнтовні індивідуальні навчально-дослідні завдання Загальні методичні вказівки

При самостійному опрацюванні елементів програми курсу магістру необхідно:

- вивчити навчальний матеріал за вказаними підручниками та посібниками;
- написати тези чи розробити логічну схему навчального матеріалу;
- виконати інші письмові роботи, що вказані до теми
- виконати практичні завдання.

Вивчення кожної теми здійснювати паралельно із вивченням матеріалу у ході аудиторних занять.

Перевірка засвоєння навчального матеріалу, що вивчається самостійно, проводиться у період проведенням підсумкового модульного контролю і оцінюється у балах відповідно до загальної шкали оцінювання. Перевірка здійснюється у формі колоквіуму, контрольної роботи, тестового контролю чи виконання творчого завдання. Частково матеріал може перевірятися у ході семінарських занять.

Перелік тем рефератів

1. Педагогічні здібності та вміння.

Підходи до визначення педагогічних здібностей і вмінь. Типологія педагогічних умінь. Групи педагогічних здібностей та діагностика педагогічних здібностей.

2. Психологія педагогічного впливу.

Поняття «педагогічний вплив». Психологічні моделі педагогічного впливу. Способи педагогічного впливу. Психологічний аналіз способів педагогічного впливу. Оптимальні психологічні умови ефективності різних способів педагогічного впливу.

3. Типологія сучасних педагогів.

модуль 1												
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	Т.9	Т.10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	20	20	100

T1, T2... T9 — теми змістових модулів.

Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Відвідування лекційних занять оцінюється в **1 бал**. Якщо здобувач відвідав усі лекційні заняття, він додатково отримає 2 бали заохочення (**Загальна сума балів – $10*1=10(+2)$**).

Участь у практичних семінарських заняттях, виконання завдань до практичного заняття – **5 балів** (**Загальна сума балів – $5*5=25$**).

Робота на лабораторних заняттях, виконання завдань до заняття – **5 балів** (**Загальна сума балів – $5*3=15$**).

Виконання завдань самостійної роботи – **5 балів** за кожну тему (**Загальна сума балів – $10*5=50$**).

Змістовий модульний контроль **10 балів** (**Загальна сума балів – $2*10=20$**).

ІНДЗ – 8 балів

Підсумкове тестування – 10 балів

Додаткові бали (не більше 5 балів): студент може отримати за виявлену творчість і особливу активність у різних видах діяльності.

12. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним

			вивченням дисципліни
--	--	--	-------------------------

13. Методичне забезпечення

1. Тексти лекцій
2. Методичні рекомендації
3. Ілюстративний матеріал: слайди, таблиці, презентації.
4. Словник термінів.
5. Тестові завдання.
6. Перелік рекомендованої літератури.

14. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Предмет, завдання і зміст курсу «Психологія освітньої діяльності».
2. Цінності і цілі освіти.
3. Освіта як система, процес і результат.
4. Зміст сучасної освіти.
5. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз.
6. Основні психологічні концепції розвитку і навчання (біхевіоризм, гештальтпсихології, психоаналіз, гуманістична психологія, когнітивізм).
7. Основи психологічної компетентності вчителя.
8. Психологічні закони і закономірності процесу навчання.
9. Організаційні вміння і психологічна компетентність педагога.
10. Управління та дисципліна в освітньому процесі.
11. Мотиви вибору педагогічної професії і формування педагогічної спрямованості.
12. Адаптація до професії і педагогічна майстерність.
13. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності.
14. Мотиви та мотивація навчання.
15. Природні передумови педагогічної професії.
16. Індивідуально-психологічні передумови професіоналізму і майстерності в педагогічній діяльності.
17. Поняття психологічних здібностей.
18. Професійно і соціально значущі якості особистості педагога.
19. Психологія професійної педагогічної толерантності.
20. Поняття успішності та ефективності педагогічної діяльності.
21. Рівні продуктивності педагогічної діяльності.
22. Успішність і розвиток самосвідомості і «Я-концепції».
23. Особливості переживання особистісних досягнень у педагогічній діяльності.
24. Види критеріїв оцінювання успішності і професіоналізму педагога.
25. Загальні психологічні особливості навчальної діяльності у закладах професійної освіти.
26. Структура навчальної діяльності. Психологічні компоненти.
27. Психологія професійної діяльності педагога: криза і розвиток.
28. Вплив професії на поведінку і особистість педагога, розвиток професійних стереотипів, агресія, стреси і феномен емоційного вигорання.
29. Причини зниження рівня особистісно-професійного розвитку педагога на різних вікових етапах.
30. Методи та прийоми стимулювання творчої активності учнів.
31. Використання завдань психологічної діагностики для творчого розвитку учнів.
32. Засоби діагностики творчих можливостей учнів та творчої педагогічної діяльності викладача.

33. Психологія педагогічної імпровізації.
34. Саморегуляція як цілісна система, функціональна структура, основні компоненти.
35. Індивідуально-типологічні особливості саморегуляції.
36. Методи емоційної саморегуляції педагога.
37. Причини міжособистісних конфліктів у освітньому середовищі та шляхи їх подолання.
38. Поняття освітньої технології.
39. Різноманіття підходів до розуміння освітньої технології.
40. Структура освітньої технології.
41. Критерії ефективності освітньої технології.
42. Психологічні основи традиційних та інноваційних форм організації навчальної діяльності.
43. Сутність, зміст та структура психологічної компетентності педагога.
44. Вплив психологічної компетентності на ефективність педагогічної діяльності.
45. Арсенал психологічних ресурсів для запобігання професійних деформацій і розчарування у педагогічній діяльності.

15. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Галузинський В. М., Євтух М. В. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні.-К.:Інтел, 2005.-168 с.
2. Головінський І. З. Педагогічна психологія: Навч. посіб. для вищ. шк.-К.:Аконіт, 2003.-288 с.
3. Дьяченко М. И., Кандыбович Л. А. Психология высшей школы: Учеб. Пособие.-3-е изд., перераб. и доп.-Мн.:Университетское, 2003.- 368 с.
4. Кудіна В. В., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: Курс лекцій.-К.: КСУ, 2004.-176 с.
5. Мороз О. Г., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи.-К.: НПУ, 2003.-267 с.
6. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. акад. Мороза О. Г.-К.: НПУ, 2000.-337 с.
7. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Навч.посіб.-К.: Каравелла,2008.-336с.
8. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч.посіб.-К.:Вища школа, 2004.-335с.

Додаткова література:

1. Балабанова Л.М. Психолого-педагогічні проблеми студентського віку // Психологія: Зб. наук. Праць.-К.:НПУ,2009.-Вип.4(7).-С.169-170.
2. Жалдак Л. Управління гуртуванням студентської групи // Освіта і управління.-2009.-№3.-С.99-102.
3. Жигайло Н. Психологічні проблеми адаптації студентів-першокурсників і шляхи їх вирішення // Педагогіка і психологія професійної освіти.-2004.- №4.-С,107-112.
4. Лузан П.Г., Жалдак Л.М. Студентська група: Про оптимізацію міжособистісних взаємин у ній//Педагогіка толерантності.-2009.-С.53-56.
5. Поторій Я.І. Особливості ціннісно-мотиваційної сфери студента // Практична психологія та соціальна робота .-2002.-№2.-С.36-39.
6. Скрипник В. Особливості перебігу та самосприйняття соціально-психологічної адаптації студентів 1 курсу // Психологія і суспільство.-2005.-№2.-С.34-40.
7. Ткачук С. Психологічний аналіз самотворення позитивної «Я-концепції» // Психологія і суспільство.-2003.-№3.-С.107-113.
8. Юрченко В.І. «Я-концепція» як показник особистісного зростання майбутнього вчителя // Психологія: Зб.наук. праць.-К.:НПУ,1999.-Вип.4.-С.31-35.

16. Інформаційні ресурси

1. <http://www.lib.vsu.ru/project/golossary.phtml>.
2. <http://www.kulturolog.h10.ru/articles/gendcult.htm>.
3. <http://www.pseudology.org/Kon/Articles/>
4. [http:// www.bilimdon.uz/library/docs/p.132-russian.zip](http://www.bilimdon.uz/library/docs/p.132-russian.zip))
5. <http://www.gender-cent.ryazan.ru/>

Робоча програма «Психологія освітньої діяльності» перезатверджена без змін та доповнень (зі змінами та доповненнями) на 20__-20__ навчальний рік на засіданні кафедри вікової та педагогічної психології.

Розділ робочої програми навчальної дисциплін	Зміни і доповнення

Протокол від “___” _____ 20__ року № ___
Завідувач кафедри _____ (_____)

Робочу програму схвалено навчально-методичною комісією факультету
Протокол від “___” _____ 20__ року № ___
Голова навчально-методичної комісії _____ (_____)

Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут психології і педагогіки
Психолого-природничий факультет
Кафедра вікової та педагогічної психології

Назва дисципліни	Психологія освітньої діяльності
Викладачі	Доц. Созонюк О.С.
Профайл викладачів, сторінка дисципліни в CMS	http://www.rshu.edu.ua/kafedry-ppf/kafedra-vtpp
E-mail:	o.sozoniuk@gmail.com
Посилання на освітній контент дисципліни в CMS Moodle (за наявності) або на іншому ресурсі	https://kegt-rshu.in.ua/
Консультації	<i>Очні консультації:</i> Вт (12.45-15.30), Чт (12.45-15.30) <i>Онлайн- консультації:</i> Розклад присутності викладача на спеціальному форумі (в інтернет мережах).

Анотація до дисципліни

Навчальний курс «Психологія освітньої діяльності» призначений для магістрантів, що спеціалізуються у відповідних освітньо-професійних напрямках і майбутня фахова діяльність яких вимагає оволодіння психологічними знаннями, уміннями та навичками, що стосуються успішного функціонування сучасної системи освітньої діяльності. Дисципліна включає в себе матеріал, зміст якого розкриває психологічні передумови забезпечення ефективності сучасної освітньої діяльності, оптимізації реалізації навчально-виховного процесу у новій українській школі.

Навчальна програма враховує те, що магістранти – майбутні педагоги, викладачі – повинні володіти знаннями психологічних засад ефективного здійснення процесів навчання і виховання у новій українській школі, чітко розуміти відмінності між педагогічними та психологічними аспектами життєдіяльності закладів освіти, уміти виділяти психологічні механізми впливу соціально-економічних, історичних, соціально-культурних умов, у яких функціонує сучасна школа, на перебіг навчально-виховного процесу у цьому закладі.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	За вибором	
Модулів –1	Спеціальності 014 Середня освіта (<u>Географія</u>)	Рік підготовки:	
Змістових модулів –3		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин –90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –2, самостійної роботи студента –3	Освітній рівень: другий (магістерський) рівень	20 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		10 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	82 год.
	Вид контролю: <i>залік</i>		
Передумови для вивчення дисципліни: вивчення дисциплін відповідно до освітньої програми			

Передумови

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Психологія освітньої діяльності» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріалом таких дисциплін, як «Вікова та педагогічна психологія», «Соціальна психологія». Вона є їхнім логічним продовженням і вміщує теоретичні проблеми розвитку, навчання та виховання особистості, а також передбачає практичне оволодіння слухачами вміннями та навичками навчально-виховної роботи у НУШ.

Мета курсу «Психологія освітньої діяльності»: забезпечити загальну теоретичну підготовку магістрантів у галузі психології нової української школи, яка слугуватиме основою для їхньої практичної роботи, що пов'язана з викладацькою діяльністю.

Завдання вивчення дисципліни:

1. Оволодіння глибинними знаннями загальних засад і теоретичних основ психології освітньої діяльності.
2. Сприяння розвитку творчого потенціалу магістрів в процесі освоєння даного курсу та набуття психологічних компетентностей управління особистісним розвитком.
3. Становлення особистісної позиції в аналізі та оцінюванні професійно-педагогічної діяльності.
4. Усвідомлення закономірностей професійного становлення та особистісного зростання майбутніх фахівців.
5. Усвідомлення психологічних особливостей науково-педагогічної діяльності та шляхів її опанування.

Очікувані результати навчання

Знати:

- психологічні основи організації освітньої діяльності та сучасні стратегії і моделі професійної освіти;
- об'єктивні зв'язки навчання, виховання і розвитку особистості в освітньому процесі та соціумі;
- предмет, цілі, специфіка, види, властивості, структура та функції освітньої діяльності.

Уміти:

- вільно орієнтуватися у сучасних психологічних теоріях педагогічної діяльності, професійних поняттях;
- дослідити психологічні закономірності в динаміці професійної та особистісної сфери педагогів;
- застосовувати різні психологічні способи і прийоми для активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів;
- проводити порівняльний аналіз психологічного забезпечення та вимог до діяльності педагога з позицій основних концепцій розвитку і навчання.

Володіти:

- методикою, формами і методами контролю якості освітньої діяльності;
- навичками культури розумової праці і самоосвіти;
- прийомами організації та проведення психолого-педагогічної експертизи освітнього середовища.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти такими програмними компетентностями:

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК 2. Знання і розуміння предметної області та розуміння професії;
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити і вирішувати проблеми, застосовувати знання на практиці;
- ЗК 6. Здатність працювати автономно та в команді;
- ЗК 8. Здатність діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю.

Фахові компетентності (ФК)

ФК 13. Здатність створювати рівноправну, справедливу і доброзичливу атмосферу, що сприяє навчанню усіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічних особливостей.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 15. Застосовувати методи діагностування досягнень учнів, здійснювати педагогічний супровід процесів соціалізації та майбутнього професійного самовизначення

учнів, готувати їх до свідомого вибору життєвого шляху.

ПРН 16. Уміти діяти з соціальною відповідальністю і громадянською свідомістю, формувати комунікаційну стратегію з колегами, соціальними партнерами, організувати співпрацю учнів та їх ефективну роботу в команді, визначати оптимальні шляхи організації учнівського колективу в різних видах діяльності.

Дидактична карта дисципліни

Теми заняття, кількість годин	Форма діяльності	Методи навчання і оцінювання	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання самостійної роботи, години	Оцінювання самостійної роботи	Термін виконання самостійної роботи
Змістовий модуль 1. Професійна мотивація педагогічної діяльності							
1. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз (2 год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	1;5;6 2; 3	Опрацювати першоджерела	2	Не пізніше, ніж за 7 днів після проведення аудиторного заняття
2. Психологічні основи організації освітньої діяльності (2 год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	1;3;4 2; 3	Есе	2	
3. Професійна мотивація педагогічної діяльності (2 год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	1;5;6 2; 3	Реферат	2	
4. Психологічні складові успішності, результативності та якості педагогічної діяльності (2 год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	2;3;4 2; 4	Опрацювати першоджерела	2	
1. Психологічні основи організації освітньої діяльності (2 год)	Практична робота	МН2, МО4	Методичні вказівки	1;5;6 2; 3	Презентація	2	
2. Професійна мотивація педагогічної діяльності (2 год)	Практична робота	МН2, МО3	Методичні вказівки	1;3;4 2; 3	Командний проєкт	2	

Змістовий модульний контроль	Презентація результатів навчання	Тестування	-	-	Реферат	10	Не пізніше, ніж за 7 днів після вивчення змістового модулю
Змістовий модуль 2. Психологічні особливості навчальної діяльності							
5. Психологія навчальної діяльності у закладах професійної освіти (2 год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	1;3;4 2; 3	Опрацювати першоджерела	2	Не пізніше, ніж за 7 днів після проведення аудиторного заняття
6. Професійні кризи (2 год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	1;5;6 2; 3	Реферат	2	
3. Професійні кризи (2 год)	Практична робота	МН2, МО 3	Методичні вказівки	2;3;4 2; 4	Командний проєкт	2	
Змістовий модульний контроль	Презентація результатів навчання	Тестування	-	-	Реферат	10	Не пізніше, ніж за 7 днів після вивчення змістового модулю
Змістовий модуль 3. Психологічна культура у педагогічній діяльності							
7. Психологія педагогічної творчості (2 год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	1;5;6 2; 3	Опрацювати першоджерела	2	Не пізніше, ніж за 7 днів після проведення аудиторного заняття
8. Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому	Лекція	МН1, МН3	Презентація	1 ;5;6 2; 3	Конспект, тези	2	

середовищі. (2год)							
9. Психологічні основи освітніх технологій (2год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	2;3;4 2; 4	Реферат	2	
10. Психологічна компетентність педагога (2год)	Лекція	МН1, МН3	Презентація	1;5;6 2; 3	Презентація	2	
4. Психологічні основи емоційної саморегуляції у педагогічній діяльності. Міжособистісні конфлікти в освітньому середовищі. (2год)	Практична робота	МН2, МО 4	Методичні вказівки	1;3;4 2; 3	Опрацювати першоджерела	2	
5. Психологічні основи освітніх технологій (2год)	Практична робота	МН2, МО 3	Методичні вказівки	1;5;6 2; 3	Командний проєкт	2	
Змістовий модульний контроль	Презентація результатів навчання	Тестування	-	-	Реферат	10	Не пізніше, ніж за 7днів після вивчення змістового модулю
Модульний контроль	Презентація результатів навчання дисципліни	тестування	-	-	Виконання ІНДЗ	10	

Методи навчання

- МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);
- МН2 – практичний метод (лабораторні та практичні заняття);
- МН3 – наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);
- МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анування, складання реферату);
- МН5 – відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні);
- МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);
- МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

Методи оцінювання.

- МО2 – усне та письмове опитування;
- МО 4 – тестування;

- МО6 – реферати, есе;
- МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- МО8 – презентації та виступи на наукових заходах.
- МО9 – захист практичних робіт.
- МО10 – залік.

Технічне й програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з деканатом, викладачами і методистами кафедри з приводу проведення навчальних занять і консультацій. У міжсесійний період комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікацій з деканатом, кафедрою, викладачами з метою виконання завдань самостійної роботи.

Політика дисципліни

При організації освітнього процесу в Інституті педагогіки і психології Рівненського державного гуманітарного університету здобувачі вищої освіти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу у РДГУ, Положення про академічну доброчесність, Положення про оцінювання знань і умінь студентів, Положення про практики студентів, Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти, Положення про державну атестацію студентів.

Політика доброчесності

Здобувач вищої освіти виконуючи самостійну або індивідуальну роботу (реферат, есе, курсову тощо) повинен дотримуватись політики доброчесності. У разі наявності плагіату в індивідуальній роботі здобувача вищої освіти він отримує незадовільну оцінку і повинен повторно виконати ще раз індивідуальні завдання, які передбаченні у силабусі.

Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни.

Рівень знань оцінюється згідно Положення про оцінювання знань і умінь студентів РДГУ:

Суми балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	залік
90-100	A	відмінно	здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання	Високий (творчий)	відмінно	зараховано

			і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні здібності			
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, з-поміж яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно	
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні			
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано

Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних досліджень; оцінка (бали) за практичну діяльність під час практик; оцінка за ІНДЗ; оцінка (бали) за курсову роботу; оцінка (бали) за участь у наукових конференціях, олімпіадах, підготовку наукових публікацій тощо.

Здобувачам вищої освіти надається право підвищувати свій рейтинг лише шляхом

складання іспитів за графіком екзаменаційної сесії.

Залік виставляється за результатами поточного модульного контролю, проводиться по завершенню вивчення навчальної дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль 1 (поточне тестування)										Підсумков е опитування (есе, автобіографія)	Підсумков е опитування (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3						
Т .1	Т. 2	Т. 3	Т. 4	Т. 5	Т.6	Т. 7	Т. 8	Т. 9	Т. 10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	20	20	100

T1, T2... T9 — теми змістових модулів.

Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Предмет, завдання і зміст курсу «Психологія освітньої діяльності».
2. Цінності і цілі освіти.
3. Освіта як система, процес і результат.
4. Зміст сучасної освіти.
5. Сучасні стратегії та моделі освіти: психологічний аналіз.
6. Основні психологічні концепції розвитку і навчання (біхевіоризм, гештальтпсихології, психоаналіз, гуманістична психологія, когнітивізм).
7. Основи психологічної компетентності вчителя.
8. Психологічні закони і закономірності процесу навчання.
9. Організаційні вміння і психологічна компетентність педагога.
10. Управління та дисципліна в освітньому процесі.
11. Мотиви вибору педагогічної професії і формування педагогічної спрямованості.
12. Адаптація до професії і педагогічна майстерність.
13. Індивідуальний стиль педагогічної діяльності.
14. Мотиви та мотивація навчання.
15. Природні передумови педагогічної професії.
16. Індивідуально-психологічні передумови професіоналізму і майстерності в педагогічній діяльності.
17. Поняття психологічних здібностей.
18. Професійно і соціально значущі якості особистості педагога.
19. Психологія професійної педагогічної толерантності.
20. Поняття успішності та ефективності педагогічної діяльності.
21. Рівні продуктивності педагогічної діяльності.
22. Успішність і розвиток самосвідомості і «Я-концепції».
23. Особливості переживання особистісних досягнень у педагогічній діяльності.
24. Види критеріїв оцінювання успішності і професіоналізму педагога.
25. Загальні психологічні особливості навчальної діяльності у закладах професійної освіти.
26. Структура навчальної діяльності. Психологічні компоненти.
27. Психологія професійної діяльності педагога: криза і розвиток.
28. Вплив професії на поведінку і особистість педагога, розвиток професійних стереотипів, агресія, стреси і феномен емоційного вигорання.
29. Причини зниження рівня особистісно-професійного розвитку педагога на різних вікових етапах.
30. Методи та прийоми стимулювання творчої активності учнів.
31. Використання завдань психологічної діагностики для творчого розвитку учнів.

32. Засоби діагностики творчих можливостей учнів та творчої педагогічної діяльності викладача.
33. Психологія педагогічної імпровізації.
34. Саморегуляція як цілісна система, функціональна структура, основні компоненти.
35. Індивідуально-типологічні особливості саморегуляції.
36. Методи емоційної саморегуляції педагога.
37. Причини міжособистісних конфліктів у освітньому середовищі та шляхи їх подолання.
38. Поняття освітньої технології.
39. Різноманіття підходів до розуміння освітньої технології.
40. Структура освітньої технології.
41. Критерії ефективності освітньої технології.
42. Психологічні основи традиційних та інноваційних форм організації навчальної діяльності.
43. Сутність, зміст та структура психологічної компетентності педагога.
44. Вплив психологічної компетентності на ефективність педагогічної діяльності.
45. Арсенал психологічних ресурсів для запобігання професійних деформацій і розчарування у педагогічній діяльності.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Галузинський В. М., Євтух М. В. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні.-К.:Інтел, 2005.-168 с.
2. Головінський І. З. Педагогічна психологія: Навч. посіб. для вищ. шк.-К.:Аконіт, 2003.-288 с.
3. Дьяченко М. И., Кандыбович Л. А. Психология высшей школы: Учеб. Пособие.-3-е изд., перераб. и доп.-Мн.:Университетское, 2003.- 368 с.
4. Кудіна В. В., Юрченко В. І. Психологія вищої школи: Курс лекцій.-К.: КСУ, 2004.-176 с.
5. Мороз О. Г., Падалка О. С., Юрченко В. І. Педагогіка і психологія вищої школи.-К.: НПУ, 2003.-267 с.
6. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. акад. Мороза О. Г.-К.: НПУ, 2000.-337 с.
7. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Навч.посіб.-К.: Каравелла,2008.-336с.
8. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навч.посіб.-К.:Вища школа, 2004.-335с.

Додаткова література:

1. Балабанова Л.М. Психолого-педагогічні проблеми студентського віку // Психологія: Зб. наук. Праць.-К.:НПУ,2009.-Вип.4(7).-С.169-170.
2. Жалдак Л. Управління гуртуванням студентської групи // Освіта і управління.- 2009.-№3.-С.99-102.
3. Жигайло Н. Психологічні проблеми адаптації студентів-першокурсників і шляхи їх вирішення // Педагогіка і психологія професійної освіти.-2004.- №4.-С.107-112.
4. Лузан П.Г., Жалдак Л.М. Студентська група: Про оптимізацію міжособистісних взаємин у ній//Педагогіка толерантності.-2009.-С.53-56.
5. Поторій Я.І. Особливості ціннісно-мотиваційної сфери студента // Практична психологія та соціальна робота .-2002.-№2.-С.36-39.
6. Скрипник В. Особливості перебігу та самосприйняття соціально-психологічної адаптації студентів 1 курсу // Психологія і суспільство.-2005.-№2.-С.34-40.
7. Ткачук С. Психологічний аналіз самотворення позитивної «Я-концепції» // Психологія і суспільство.-2003.-№3.-С.107-113.

8. Юрченко В.І. «Я-концепція» як показник особистісного зростання майбутнього вчителя // Психологія: Зб.наук. праць.-К.:НПУ,1999.-Вип.4.-С.31-35.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.lib.vsu.ru/project/golossary.phtml>.
2. <http://www.kulturolog.h10.ru/articles/gendcult.htm>.
3. <http://www.pseudology.org/Kon/Articles/>
4. [http:// www.bilimdon.uz/library/docs/p.132-russian.zip](http://www.bilimdon.uz/library/docs/p.132-russian.zip)
5. <http://www.gender-cent.ryazan.ru/>